

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Π.Ε. ΚΑΙ Δ.Ε.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ

Ταχ. Δ/ση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 - Μαρούσι
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
Email : spoudonde@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Παπαβρόντος Β. (Π.Ε.)
Βάρλα Ά. (Δ.Ε.)
Λυμπεροπούλου Φ. (Ε.Α.Ε.)
Μαραγκού Ο. (Ε.Ε.)
Καραμαλάκου-Λάππα Σ. (ΔΥΠΕΑ)
Χριστοδούλου Μ. (Δ.Ε.)
Τηλέφωνο : 210-344.2249 (Π.Ε.)
210-3443272 (Δ.Ε.)
210-3442933 (Ε.Α.Ε.)
210-3442212 (Ε.Ε.)
210-3443286 (ΔΥΠΕΑ)
210-3442242 (Δ.Ε.)

Αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμ. Προτερ.:

Μαρούσι, 16-12-2022
Αρ. Πρωτ. : Φ16/156290/Δ2

ΠΡΟΣ:

1. Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης της χώρας
2. Διευθύνσεις Π.Ε. & Δ.Ε. της χώρας
3. Σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας (μέσω των Δ/σεων Π.Ε. και Δ.Ε. της χώρας)

ΚΟΙΝ: Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος
info@jewishmuseum.gr

ΘΕΜΑ: Ενημέρωση σχετικά με τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα του Εβραϊκού Μουσείου της Ελλάδος για το σχολικό έτος 2022-23.

Σχετ. έγγραφα: α). Το με αρ. πρωτ. 154022/02/13-12-2022 έγγραφο της Δ/σης Θρησκευτικής Εκπαίδευσης και Διαθρησκευτικών Σχέσεων του Υ.ΠΑΙ.Θ.

β). Η υπό στοιχεία 1614/Υ1/8-1-2020 Απόφαση της Υπουργού και των Υφυπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 8).

Σε συνέχεια του ανωτέρω α) σχετικού, σας ενημερώνουμε ότι το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος (ΕΜΕ) στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών του δράσεων, πραγματοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα για το σχολικό έτος 2022-23, τα οποία διεξάγονται δια ζώσης **στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους του Μουσείου**. Στόχος των προγραμμάτων είναι η γνωριμία τόσο με τα βασικά λαογραφικά και εθιμοτυπικά στοιχεία της εβραϊκής θρησκείας, όσο και με τα σημαντικά ορόσημα της ιστορίας των Εβραίων της Ελλάδας.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα που προσφέρονται είναι τα ακόλουθα:

- Εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο: **«λέξεις και γράμματα στον χρόνο»**

Βασισμένο στις παράλληλες περιοδικές εκθέσεις του ΕΜΕ: **«Λίθινες διαδρομές – Ιστορίες από Πέτρα»: Εβραϊκές Επιγραφές στην Ελλάδα και «Τέχνη της Μνήμης και της Μνημόνευσης».**

Το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος σχετίζεται με τις δέκα (10) αρχαιολογικές επιγραφές της έκθεσης με τίτλο: Εβραϊκές Επιγραφές στην Ελλάδα «Λίθινες διαδρομές – Ιστορίες από Πέτρα» και τα ισάριθμα (10) έργα σύγχρονων εικαστικών από την έκθεση «Τέχνη της Μνήμης και της

Μνημόνευσης», τα οποία εκτίθενται συνδυαστικά και καλύπτουν θεματικές ενότητες της σύγχρονης εποχής (π.χ. σύγχρονοι κώδικες επικοινωνίας, σύμβολα κλπ.).

Στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι να κατανοήσουν οι μαθητές και οι μαθήτριες τη χρήση των αρχαίων επιγραφών στο πλαίσιο του κοινωνικοπολιτισμικού περιβάλλοντός τους, να εξοικειωθούν με υλικά και εργαλεία γραφής που ο άνθρωπος χρησιμοποίησε και χρησιμοποιεί σε διαφορετικές περιστάσεις, να αντιληφθούν την έννοια του συμβόλου, να στοχαστούν ανακαλύπτοντας άμεσες και έμμεσες νοηματικές συνδέσεις με τα έργα των σύγχρονων καλλιτεχνών και να αναπτύξουν τις δημιουργικές ικανότητές τους, καλλιεργώντας τις πνευματικές δεξιότητες της ανάλυσης, σύνθεσης και του στοχασμού. Το σύνολο δραστηριοτήτων του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος περιλαμβάνει χάρτες, παιχνίδι με κάρτες, παιχνίδι κύβων για παραγωγή λόγου και καλλιτεχνική δραστηριότητα γραφής.

Προτείνεται για μαθητές Ε΄, ΣΤ΄ Δημοτικού μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου.

- Εκπαιδευτικά προγράμματα βασισμένα στην μόνιμη έκθεση του Εβραϊκού Μουσείου.

Τα τρία παρακάτω προγράμματα λειτουργούν συνδυαστικά και αποτελούν αφετηρία για βασική γνωριμία με την εβραϊκή θρησκεία.

«Συναγωγή»:

Στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι να γνωρίσουν τα παιδιά το χώρο προσευχής της εβραϊκής θρησκείας, τα ιερά κείμενα που διαβάζονται στη Συναγωγή, τα έθιμα της λειτουργίας και τα διακοσμητικά θέματα και σύμβολα.

«Εβραϊκές Γιορτές»:

Στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι η γνωριμία των παιδιών με τις βασικές γιορτές της εβραϊκής θρησκείας, καθώς και με την ευρεία απήχηση του θεσμού των γιορτών σε όλους τους λαούς και όλες τις εποχές. Επίσης, επιδιώκεται να εντοπίσουν κοινά στοιχεία με τις χριστιανικές γιορτές με βάση το ημερολόγιο, τα ήθη και τα έθιμα.

«Κύκλος της Ζωής»:

Στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος αυτού είναι η γνωριμία των παιδιών με τα βασικά ήθη και έθιμα που συνδέονται με τα στάδια της ζωής ενός Εβραίου, από τη γέννηση μέχρι το θάνατο, και η σύγκρισή τους με αντίστοιχα έθιμα άλλων θρησκειών.

Προτείνονται για μαθητές Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού, Α΄ και Β΄ Γυμνασίου.

- Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και το Ολοκαύτωμα των Ελλήνων Εβραίων.

«Ολοκαύτωμα»:

Στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι να γνωρίσουν τα παιδιά τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Μέσα από τα ιστορικά στοιχεία, τις φωτογραφίες και τις μαρτυρίες, μαθαίνουν για την τύχη των Εβραίων και των άλλων θυμάτων του Ολοκαυτώματος και συζητούν για τη σημασία των ηθικών ζητημάτων που προκύπτουν για την ζωή μας σήμερα.

Προτείνεται για μαθητές Ε΄, ΣΤ΄ Δημοτικού μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου.

Οι εκπαιδευτικοί, με το πέρας των προγραμμάτων, μπορούν να παραλάβουν επιπρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό για τη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος και τη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Η συμμετοχή των σχολείων στα προγράμματα του Μουσείου και το εκπαιδευτικό υλικό παρέχονται **δωρεάν**.

Επισημαίνεται ότι για τις μετακινήσεις των μαθητών/τριών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση ισχύει η αριθμ. Φ.14/89494/ΓΔ4/9-7-2020 ΥΑ (Β' 2888) με θέμα «Εκπαιδευτικές επισκέψεις μαθητών και μαθητριών και μετακινήσεις εκπαιδευτικών Δημόσιων και Ιδιωτικών σχολείων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης εντός και εκτός της χώρας», ενώ στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ισχύει η αριθμ. 20883/ΓΔ4/12-2-2020 ΥΑ (Β' 456) με θέμα «Εκδρομές-Εκπαιδευτικές επισκέψεις και μετακινήσεις μαθητών/τριών Δημόσιων και Ιδιωτικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης εντός και εκτός της χώρας».

Για τα νέα εκπαιδευτικά προγράμματα του ΕΜΕ, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερώνονται από τις αναρτήσεις στην ιστοσελίδα του ΕΜΕ στο διαδίκτυο: www.jewishmuseum.gr και <https://education.jewishmuseum.gr/ekpaideytika-programmata-gia-to-scholiko-etos-2022-2023/> όπως και στη σελίδα του Μουσείου στο Facebook: <https://www.facebook.com/jewishmuseum.gr>

Για πρόσθετες πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής, οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί μπορούν να καλούν την Υπεύθυνη Εκπαίδευσης του ΕΜΕ, κα Οριέττα Τρέβεζα, στο τηλέφωνο 210 32 25 582, e-mail: otreveza@jewishmuseum.gr

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΠΤΣΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υφυπουργού Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Θρησκευμάτων
4. Γεν. Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε. & Δ.Ε.
5. Δ/νση Θρησκευτικής Εκπαίδευσης & Διαθρησκευτικών Σχέσεων
6. Αυτοτελής Δ/νση Ιδιωτικής Εκπ/σης
7. Δ/νση Π.Ο.Δ.Ε.Ε.Μ.Σ.- Τμήμα Σπουδών, Προγραμμάτων, Οργάνωσης και Μαθητικών Θεμάτων
8. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων & Οργάνωσης Π.Ε. - Τμήμα Β'
9. Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης – Τμήμα Β'
10. Δ/νση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης - Τμήμα Β'
11. Αυτοτελές Τμήμα Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων
12. Δ/νση Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Καινοτομίας - Τμήμα Α'
13. Δ/νση Υποστήριξης Προγραμμάτων και Εκπαίδευσης για την Αειφορία – Τμήμα Γ'
14. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων & Οργάνωσης Δ.Ε. – Τμήμα Β'

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ